

- Ärende Protokoll fört vid sammanträde med Samarbetsgruppen för arbetarskydd i Göteborgs hamn tisdagen den 26 mars 1974
- Närvarande För Göteborgs Hamnstyrelse S Ullman (ordf)  
Göteborgs Hamnarbetskontor S Andersson  
R Johansson  
K Ödman  
Sjöfartens Arbetarskyddsnämnd N Andersson  
SJ K Friberg  
Sveriges Redareförening L Åkerlund  
Göteborgs Hamn Å Jönsson  
L Åkersten (sekr)
- Särskilt kallade Yrkesinspektionen G Andreasson  
S Eriksson  
Göteborgs Hamn A Bohlin
- § 1 Ordföranden hälsade de närvarande välkomna och förklarade sammanträdet öppnat
- § 2 Att jämte ordföranden justera dagens protokoll utsågs Rune Johansson
- § 3 Rapporter SEPARATA GÅNG- OCH CYKELBANOR I HAMNEN
- Anders Bohlin redogjorde för den utredning som Hamnen gjort med anledning av denna fråga.
- I dagens läge finns särskilda cykelbanor inom hamnområdet endast på tre avsnitt, nämligen vid de två broförbindelserna över älven samt längs Stålhandskegatan från i höjd med Sannegårdshamnen fram till Sotérusgatan. Med utnyttjande av lokalgator finns dock i dag möjlighet att förflytta sig mellan de olika hamnavsnitten. Vid färd till och från Hamnarbetskontorets byggnad på Andrégatan måste dock på en kortare sträcka en genomfartsled (Oskarsgatan) användas.
- Anders Bohlin ansåg det för närvarande inte möjligt att i större omfattning ytterligare utbygga separata cykelbanor inom hamnområdet. Ej heller skulle en sådan åtgärd bli meningsfull förrän staden löst frågan om cykelbanor från bostadsområdena till stadens centrum.
- Samarbetsgruppen beslöt att tillskriva Stadsbyggnadskontorets trafikplanebyrå med begäran om utredning och åtgärder i syfte att framskapa separata cykelvägar mellan bostadsområdena och stadens centrum. Vidare rekommenderade gruppen att Hamnarbetskontoret genom tidningen Älvmyningen informerar om ovanstående utredning.

## § 4 Nya frågor

## KAN SANDNING MED FLIS SKAPA HÄLSOVÅDLIGT DAMM?

Ovanstående fråga hade anmälts till sammanträdet. Sekr har konsulterat såväl medicinsk expertis som yrkesinspektionen. Vid dessa konsultationer framkom följande:

I det stendamm som bildas när flisen krossas av trafiken ingår kvartssand (kiseldioxid). I mycket små partiklar (0,001 - 005 mm) kan dessa fastna i lungorna och på lång sikt förorsaka sjukdomen silicos.

Enligt den konsulterade expertisen är det i detta fall helt uteslutet att någon silicosrisk skulle föreligga av följande skäl:

- 1) De aktuella partiklarna är så lätttrörliga att de enbart genom termiken i luften utomhus kommer i rörelse och därmed späds ut i luften. Hygieniskt gränsvärde för kiseldioxid är 15 mg/m<sup>3</sup> luft. I denna koncentration kan man vistas 8 timmar per dag utan risk
- 2) Inom t ex stenindustrin har det visat sig ta mycket lång tid i ständigt dammande miljö innan silicos har kunnat påvisas. Under de korta perioder som t ex en stuveriarbetare kan bli utsatt för sådant damm är i praktiken risken väldigt liten att han skall kunna inandas sådana mängder att det kan ha någon hälsomässig betydelse. Trots detta kommer hamnarbetskontorets läkare att göra en analys av dammet.

Dammproblemet på våra kajer får därför ses som en olägenhet som i första hand ur trivselsynpunkt bör bekämpas. De senaste åren har också Hamnen gjort kraftinsatser för att så fort som möjligt få stenmaterialet efter vinterns sandning uppsopat.

Vid sammanträdet påpekades det att undersökningar på andra platser visat att man utan olägenhet kunnat drastiskt minska mängden sand per m<sup>2</sup> genom att anskaffa nya sandspridare eller ställa om befintliga till mindre sandmängd.

Samarbetsgruppen beslöt rekommendera Hamnen att utreda möjligheten att minska på flismängden vid sandning.

## HANTERING AV FARLIGT GODS

I samband med lossning av farligt gods i Sannegårdshamnen uppstod vid ett tillfälle spill av bariumnitrat. Enligt Sven Andersson visade det sätt varpå hela denna händelse behandlades, att det finns många brister när det gäller den praktiska hanteringen av farligt gods.

Om vi skall kunna undvika olyckor i framtiden måste vi förbättra de nuvarande förhållandena. På följande punkter önskade Sven Andersson en förändring

- 1 Rengöring av container efter användning fungerar dåligt. Ofta ligger spill från tidigare giftlastar kvar i containern
- 2 Långa transportvägar med truck ökar risken för spill på kajen. Varför flyttas inte containern ned på kajen invid fartyget eller ombord i fartyget när det skall lastas?
- 3 Giftiga ämnen kommer fortfarande i otillåtna emballage t ex papperssäckar
- 4 Informationen på fältet om det farliga godset är ofta bristfällig
- 5 Alltför ofta görs onödiga och uppseendeväckande uttryckningar med brandkåren för litet utspillt gift, vilket i sig självt är farligt men som med rätta kunskaper om ämnet utan risk skulle kunna sopas upp av den egna personalen på kajen

Anders Bohlin instämde i flera av synpunkterna. Han lovade att Hamnen skulle kontrollera att containerna blev rengjorda efter användning. Ansvarig härför är den som använt containern. Likaså fanns det anledning att undersöka förslaget att flytta containern till fartyget när de skulle lastas eller lossas.

Vad gällde förslaget att låta personalen själv ta upp "mindre farligt" gift hade han den bestämda uppfattningen att det var nödvändigt att följa en konsekvent linje nämligen:

Allt spill, som förorsakats av farligt gods klassat enligt IMDG-koden skall anmälas till brandförsvaret som sedan ansvarar för erforderliga saneringsåtgärder. Om man tubbar på denna regel skulle man löpa stora risker för felhandlingar då det ofta krävs ingående kemiska och medicinska kunskaper för att kunna bedöma riskerna.

I den efterföljande diskussionen underströks bl a vikten av en bättre information om gällande regler samt ett mindre uppseendeväckande sätt från brandförsvarets sida att omhänderta farligt spill.

Ordföranden sammanfattade diskussionen och föreslog att Samarbetsgruppen rekommenderar Hamnarbetskontoret att i samråd med berörda parter kartlägga hur omhändertagandet av farligt gods för närvarande tillgår och därefter framlägga förslag till ev förändringar. Medlemmarna anslöt sig enhälligt till förslaget.

§ 5 Övriga frågor Rune Johansson framförde ett tack till Hamnen för det föredömliga sätt varpå man genomfört livräddningsberedskapen vid våra kajer. Upprustningen innebär inte endast att effektiva livräddningsredskap utplacerats på alla kajer, man har även påbörjat en instruktiv utbildning av personalen hur materia-  
len skall användas.

§ 6 Nästa sammanträde fastställdes till tisdagen den 11 juni 1974 kl 1000

§ 7 Sammanträdet avslutades

Vid protokollet



L Åkersten

Justeras

S Ullman

R Johansson